

de ældre beskrivelser af domkirken, og forhåbentlig vil den nærmere beskrivelse af inventar og andre enkeltheder snart fremkomme.

Helge Sjøgaard

Jan Steenberg: Levende barok. Romerske motiver på vandring. (Gad, 1971). 120 s.

Arbejdet er opdelt i fire hovedafsnit: Romersk barok, Gotisk barok, Wienerbarokken og arven fra Rom, og endelig har forfatteren kaldt sidste afsnit for Motiver på vandring, der vender sig mere specielt mod danske monumenter, bl. a. Frederiksberg slotskirke og Sophie Amalienborg. Af forordet fremgår det, at teksten hovedsagelig er tænkt som en genklang af forfatterens direkte oplevelse af bygningsværkerne. Det er således indtrykket, der ønskes formidlet, og det vedgås, at videnskabsmanden til tider er »blevet hjemme«.

Fremstillingen af den romerske barok koncentrerer sig naturligt om Bernini og Borromini; omtalen af de to arkitekter og deres væsentligste arbejder rummer måske rigeligt anekdotestof. Men med disse modifikationer er bogen inden for de i forordet fastlagte rammer blevet god. Teksten er en omredigering og nedskrivning af mundtlige fremstillinger, og dette skinner flere steder mærkbart igennem.

Af særlig interesse og værdi er behandlingen af wienerbarokken; hermed fyldes et hul ud, hvad angår den dansksprogede litteratur for dette område med bl. a. Fischer von Erlach og Lucas von Hildebrandt. »Levende barok« har et fyldigt noteapparat med en omfattende litteraturliste.

Lars Dybdahl

Poul Jensen: Presse, penge & politik 1839–48. Den sidste enevoldskonges forhold til konservative pressekredse – især i København. (Gad, 1971). 430 s.

Poul Jensens veloplagede disputats om Christian VIII's pressepolitik kan uden overdrivelse karakteriseres som et af de betydeligste bidrag til det 19. årh.s historie, vi har fået i mange år. I bogen forbindes på en sjældent lykkelig måde forskerflid og grundighed i detalillen med en åbenbar glæde ved at fremlægge stoffet.

Det er ikke så ofte, man i dansk historisk forskning har anledning til med virkelig god grund at påstå, at et værk er velskrevet. Derfor skal det fremhæves straks og stærkt, at det er tilfældet med Poul Jensens bog. Stilen er elegant og gennemført på et plan, der er blevet en sjældenhed i danske, videnskabelige fremstillinger. Det er ikke tilfældigt, at det rædsomme ord rapport i en række discipliner er ved at afløse ordet fremstilling.

I denne bog lyser teksten inde fra af en humor, der ud over det faglige udbytte skaffer læseren en række behagelige timer i selskab med bogen og dens prægnante, men samtidig ironisk distancerende karakteristikker af begivenheder og personer. Sådan kan en bog kun skrives, når forfatteren har fuldt herredømme over emne, materiale og synspunkter. Værket dokumenterer derfor ikke blot Poul Jensens talent for at skrive; det aflægger først og fremmest solide vidnesbyrd om han forskerevne.

Pressehistorie i snæver forstand har forfatteren ikke villet give med bogen, hvad han også selv understreger. Hans interesse har været rettet mod forholdet mellem regeringen og den loyale, d.v.s. den konservativt orienterede presse i 1840'erne. Under ud-